

Иля Варшавски

Контакти няма да има

Човечеството се готвеше за това събитие от много години. Радиотелескопите на най-големите обсерватории на Земята, опипвайки планомерно космическите бездни, търсеха сигнали на извънземни цивилизации, лингвистите и математиците разработваха методите за общуване с представителите на другите светове, младежите донаборници живееха с мечти за силициевоорганични и флуороводородни възлюбени, писателите-фантасти, вдъхновени от невероятните тиражи, пророкуваха пагубни стълкновения с антихуманни обществени формации, учените предвкушаха как колегите им от съседните галактики галантно ще им поднесат отговорите на най-важните тайни на вселената.

Всичко бе пресметнато и премислено: възможният брой на обитаваните планети, нивото на развитието на населяващите ги същества, вероятността Земята да бъде посетена от космонавти, представители на свръхмъдри цивилизации, овладели източници на енергия с невъобразима мощност и победили Пространството и Времето.

Мечтите за епохата на Вселенския съюз на разума в Космоса чертаха такива перспективи, че пред тях дребните неуредици на нашата планета изглеждаха съвсем незначителни.

По всичко личеше, че остава още съвсем малко време, когато добрите чичковци в блестящи космически доспехи ще хванат за ръка неразумното и заблудило се човечество, за да го поведат към вратите на новия рай, където то ще вкуси блаженство и покой наред с всичко друго съществуващо в Космоса.

Вярно, че се намираха скептици, които се съмняваха, че ще е много ценно такова междугалактично общуване с помощта на информация, пристигаща със закъснение от стотици милиони години, но никой не вземаше за сериозни зловредните им подмятания, защото Крилата мечта допускаше нещо много повече от разпространяване на сигналите със скорост, по-голяма от скоростта на светлината.

Малко по-сложно стояха нещата с установяване на естетичните критерии на бъдещия съюз. Но след продължителни и ожесточени дискусии привържениците на мислещите плесени и живите океани бяха направени на пух и прах. В трудовете си известният учен Карлсон (не този, който живее на покрива, а друг) не само доказваше, че по външен вид всички същества, достигнали върха на биологичното развитие, ще са неизбежно идентични, но дори определяше какъв вероятно ще е най-разпространеният в пределите на метагалактиката средностатистичен тип.

Използвайки методите на биокибернетиката, алгебрата, логиката и

теорията на игрите, Карлсон създаде синтетична реконструкция на мъж и жена – хипотетичните аборигени, населяващи един от възможните спътници на Тау от Кит.

Реконструкцията беше размножена на офсетов печат на картички, удобни за носене във вътрешните джобове на саката, и за три дена сто милиона екземпляра бяха разграбени. Особено се търсеха от учениците в по-горните класове. Може би защото Карлсон бе сметнал дрехите за второстепенен детайл и вниманието си бе съсредоточил главно върху пикантните подробности.

Що се отнася до всякакви там приказки, че уж за модел на Карлсон послужили някаква си танцьорка и нейният партньор, участващи с успех в програмата на доста популярно, но малко рекламирано увеселително заведение, това са необосновани твърдения, защото едва ли някой от авторите им би се осмелил да ги оповести официално в печата.

И така сто хиляди радиотелескопа бяха насочени към тайнствените бездни на Космоса, осем милиарда челюсти се намираха в постоянна готовност да се озъбят в приветлива усмивка, два пъти по толкова ръце да се разтворят за прегръдка, шестдесет милиона момичета дадоха обет, че ще подарят любовта си само на чуждопланетните пришълци, цяла армия младежи си оспорваха честта първи да напуснат родната Земя и да застанат под космическите знамена на Великия съюз. И въпреки всичко, когато това се сбъдна...

– Радиограма от командира на „Х26–371“. – Дежурният на международното летище в Адис-Абеба сложи на бюрото на началника си бяло листче. – Не бих ви безпокоил, ако не...

– Случило ли се е нещо?

– Не, но...

– Хм... – Началникът прочете радиограмата два пъти и въпросително погледна към диспечера. – Уверен ли сте, че радистката не е сбъркала?

– Кълне се, че е записала всичко дума по дума. Отначало се чувало много добре, а после връзката неочаквано се прекъснала.

– Странно!

Той още веднъж прочете текста:

„17 часа, 13 минути. 26°31' СШ, 20°10' ИД, височина 2000 метра, скорост 1500 километра, отпред по курса си виждам

огромно кълбо с цветовете на дъгата, с диаметър около хиляда метра предполагам...“

Радиограмата бе записана дотук.

– Е, какво е вашето мнение?

Дежурният сви рамене.

– Боя се, че нареждането на Главното управление, забраняващо на членовете на екипажа да ползват услугите на бордовите барове, не се изпълнява винаги.

– Глупости! – Началникът отиде до стената и отбеляза с молив на картата координатите, посочени в радиограмата. – Самолетът малко се е отклонил от курса и е летял по това време над Либийската пустиня. Очевидно обикновен мираж. Опитайте пак да се свържете с тях.

– Добре.

Началникът извади от чекмеджето на бюрото диспечерския бюлетин. Самолет „X26–371“, рейс Сидней – Мадрид. Седемдесет пътници. Всеки момент трябва да кацне в Алжир. Командирът Лейстър, един от най-добрите пилоти на компанията, едва ли е могъл...

Върна се дежурният.

– Е, как е?

– Няма връзка.

– Запитайте Алжир.

– Запитах ги. Нищо не знаят.

– Трябва да започнем да ги търсим. Свържете ме със Сидней.

На другия ден във вестниците в цял свят се появиха сензационни съобщения.

Останките на самолет „X26–371“ бяха намерени в Либийската пустиня недалеч от мястото, посочено в последната радиограма. Според заключението на комисията самолетът е експлодирал във въздуха. Екипажът и пътниците бяха загинали.

Но вниманието на вестниците бе привлечено не толкова от катастрофата, колкото от съпътстващите я обстоятелства.

Недалеч от мястото на аварията бил открит полупрозрачен балон, който висял на двеста метра над пустинята.

Преливащата във всички цветове на дъгата обвивка на балона, напomniaща сапунен мехур, излъчвала радиовълни в диапазона от 21 см до 1700 метра. При това, спускайки се неотклонно към земята, балонът намалявал обема си.

За едно денонощие от момента на откриването му балонът бе намалил наполовина размера си.

В Либийската пустиня бяха командироваани срочно представители на всички академии в света.

Три пъти в денонощие най-големите телевизионни компании предаваха чрез телевизионен спътник изображението на тайнственото кълбо.

Най-сетне на петото денонощие балонът докосна повърхността на пустинята и се пукна с оглушителен трясък. Разразилата се в момента на приземяването му магнитна буря прекъсна за няколко часа всички връзки по етера. Когато предаванията се възобновиха, над милиард телевизионни зрители, изгарящи от нетърпение пред екраните, видяха на мястото на приземяването три прозрачни съда с правоъгълна форма, пълни с мътна течност, в която нещо шаваше.

Ужасната смрад, разнасяща се от съдовете, не даваше възможност на операторите да се приближат с камерите си. Но с помощта на телеобективите се установи, че плаващите в течността предмети приличат на октоподи и през цялото време се движат.

Сега вече нямаше никакви съмнения.

Най-сетне нашата планета беше посетена от братя по разум, владеещи могъща междузвездна техника.

Макар прогнозите на Карлсон да се оказаха не съвсем точни, а обетите на момичетата – прибързани, нищо не можеше да помрачи радостта от величието на мига – първата среща с обитателите на далечни и загадъчни светове.

Временно бяха отложени всякакви научни спорове между привържениците на антропоцентричната система и привържениците на хипотезата за свръхинтелектуални гущери. Сега ги обединяваше общият неудържим стремеж: по-скоро да установят контакт с гостите.

За всеобщо удивление пришълците не проявиха никаква инициатива. Плаваха си спокойно в своите съдове, без да обръщат внимание на суматохата наоколо.

Любопитството на широката публика бе готово да премине във възмущение, но учените, както винаги, не бързаха. Десет денонощия вече те водеха разгорещени дебати в многобройните комисии, създадени под егидата на Организацията на обединените нации.

В публикуваното най-после комюнике бяха формулирани трите основни пътища за решаване на проблема:

1. Да се установи какви сетивни органи притежават пришълците.

2. Да се издири начин да им се докаже, че имат работа с разумни същества.

3. Да се намери общ език.

На пленарното заседание бе избрана парламентарна група начело със сър Хенри Нобл, последна издънка на много стар род, стъпил на английския бряг заедно с Вилхелм Завоевателя. Всички бяха на мнение, че с безупречното си възпитание и точното познаване на етикета лорд Нобл е най-подходящият кандидат.

Наистина по време на дебатите в парламента за външната политика на правителството лидерът на опозицията изрази съмнение дали лорд Нобл достатъчно успешно ще може да докаже принадлежността си към мислещите същества, но след разяснението на премиер-министъра, че в противен случай сър Хенри не би могъл да заема място в Палатата на лордовете, той оттегли запитването си.

Един от либералните вестници, коментирайки случилото се, изтъкваше неопровержими доводи в защита на кандидатурата на лорд Нобл, който според автора на статията още от детинството си бил принуден да се упражнява в подобни доказателства.

Сега комисията беше готова да пристъпи към установяване на контакт с пришълците.

Всичко, което можеше да способствува за решаване на поставената задача, бе вече докарано в Либийската пустиня.

Мощни акустични апарати, радиоизлъчватели, работещи на къси, средни и дълги вълни, прожектори, променящи цвета и интензивността на лъча си, трябваше да установят какви сетивни органи притежават пришълците.

Но това не даде никакви резултати. Потопените в течността странни същества не реагираха на нито един от опитите.

На бурното заседание в комисията по контактите в мненията имаше разногласие. Математиците смятаха, че трябва да се опита с езика на геометрията, достъпен за всички разумни същества, изкуствоведите настояваха с езика на музиката, химиците предлагаха структурни формули, инженерите искаха да смят гостите с постиженията на техниката.

Председателстващият лорд Нобл предложи неочаквано и остроумно решение. Да се изпробват поред всички методи, като междуременно му се предостави възможност да установи личен контакт с пришълците.

Такъв план задоволяваше всички. В подкомисиите отново закипя работа. Десетки самолети докараха в пустинята материали за гигантския

екран и за раковината, където трябваше да се разположи сборният оркестър на Обединените нации. Шестима композитори се заеха спешно да съчинят космическа симфония в до мажор. Някои разногласия се появиха в техническата подкомисия. След продължителни дебати решиха да се даде възможност на САЩ да покаже автомобилните състезания във Флорида, а на Франция – модно ревю.

Лорд Нобл се готвеше за отговорната си и почтена мисия. С негодувание отхвърли предложението на специалистите да си сложи газова маска, за да не замъгли съзнанието му вонята на пришълците, и заяви на представителите на пресата, че един истински джентълмен никога не би си позволил да покаже, че е забелязал нещо, излизащо извън рамките на добрия тон. „В такива случаи – добави той – възпитаният човек се задушшава, но не запушва носа си.“

Групата парламентарии начело с високопоставения си ръководител пристигна със специален самолет на мястото на срещата. Въпреки знойния пек всички бяха облечени в черни фракове и колосани ризи, което рязко ги отличаваше от тълпата кореспонденти и оператори, сновещи само по къси панталони и ковбойски шапки.

Лорд Нобл постави монокъла си и с тържествена крачка се запъти към трите тайнствени съда. Свитата му от петима души го следваше на известно разстояние.

Щом се приближиха до пришълците на петдесетина метра, лордът леко се олюля, направи пълен с достойнство поклон и рухна в несвят на пясъка. Останалите членове на групата, нарушавайки старателно подготвения церемониал, извлякоха шефа на делегацията на по-безопасно място. При това те не само забравиха да вдигнат търкулналия се монокъл, но и отгоре на всичко по най-неприличен начин бяха запушили носове с батистените си кърпички.

След известно объркване, предизвикано от непредвиденото произшествие, инициативата бе предадена на математиците.

На огромния екран се появи изображението на „Питагоровите гачи“. Със средствата на мултипликацията двата квадрата, построени на катетите на триъгълника, се раздвижиха от местата си и пъхайки се нерешително в квадрата на хипотенузата, се поместиха в него без остатък.

За съжаление и това свидетелство за мощта на човешката мисъл, повторено сто и двадесет пъти, не предизвика никаква реакция в съдовете.

Тогава след кратко съвещание комисията стигна до единодушното решение да се пусне в ход тежката артилерия – музиката.

Докато на екрана двама известни комици разиграваха написаната от лингвистите сценка, от която на пришълците трябваше да стане ясно, че понятията „повече“ и „по-малко“ не са чужди на земните жители, оркестрантите заемаха местата си в раковината.

Слънцето бе залязло, но нажеженият като жарава пясък караше хората да се обливат в пот. А в напечената през деня раковина оркестрантите се чувстваваха като в пещ.

Комиците на екрана, след като си размениха необходимото количество бутилки и чадъри, вече изпълняваха сценката на лингвистите, а оркестрантите все още настройваха инструментите си.

Най-сетне приготовленията привършиха.

Петстотинте най-добри музиканти на света замръзнаха, готови да се подчинят на магическата палка на диригента.

Космическата симфония в до мажор започна с ниски боботещи звуци. Исполинското кълбо от праматерия, свивайки се бавно, се върти в космическото пространство. Взрив! Струнните инструменти чудовищно буйствуват, хаос от сблъскващи се и разхвърчаващи се галактики, океанът от звуци бушува.

Но ето, в стремително извиващия се рев се прокрадва протичък и строг мотив – предвестник на зараждащия се живот.

Гордо звучат фанфари: освен най-простите въглехидрати се появяват и първите молекули аминокиселини.

Грохотът на барабаните се усилва, опитвайки се да заглуши нежни звуци на пиколото и валдохорна. Контрабасите запяват мрачната песен на смъртта, прокувайки победата на Ентропията над Живота.

Оркестрантите изнемогват от жегата. Колосаните им яки и нагръдници са заприличали на мокри парцали, мнозина вече тайно са разкопчали жакетите и жилетките си, но палката на диригента е неумолима, не им дава да си отдъхнат.

Тракат челюсти на динозаври, раздават се предсмъртни вопли на погълнатата в огромната паст жива плът, шумолят крилата на летящи гущери, вой на ураган, грохот на изригващи вулкани и изведнъж – отново чист и светъл мотив. Великото чудо е станало: от унилата сива протоплазма след билиони смърти и раждания на планетата се е появил Хомо Сапиенс.

Тих шепот се разнася пред телевизорите. На осветена поставка пред оркестъра се появява гола фигура на жена, възплъщение на Карлсоновата реконструкция.

На нея няма нищо друго освен златни сандалети с високи тънки

токчета и дълги черни чорапи, прехванати над коленете с дантелени панделки със звънчета. Тя танцува. Цветни прожектори измъкват от мрака ту ръцете ѝ, вдигнати към небето, и отметнатата назад глава, ту стройната и мургава снага, ту въртящите се в бавен ритъм бедра.

Сега във водовъртежа от звуци се чува стон – душата на човека копнее за среща с братя по разум.

Все по-отчетливо зазвучава партията на дигулките, все по-бързо се въртят бедрата, все по-ясно личи акомпаниментът на звънчетата.

И тогава става нещо, което никой вече не е очаквал.

От аквариума с пришълците се подават три извиващи се пипала и също като развиващите се от духането книжни ленти на едновременните детски пищялки се проточват към оркестъра.

Задържат се за миг край танцърката, после се спускат в раковина-та, понасят се над главите на оркестрантите и пак така стремително се прибират в аквариума.

Целият свят ахва. Това е неопровержимо доказателство за могъществото на изкуството, способно да обедини всички разумни същества в Космоса независимо от различията в биологичните им форми.

Оркестрантите вече не усещат умората и жегата. Гръмко и победоносно зазвучава последната част от симфонията, прославяща новата ера – ерата на Великия съюз на разума.

Междувременно ярката с цветовете на дъгата ципа пак обвива съдовете с пришълците и святкащият от лъчите на прожекторите балон се понася при финалния акорд към тайнствените бездни на звездното небе.

Рапорт на началника на 136-а космическа експедиция до Великия съвет на всезнаещия мозък:

„По волята и мъдростта на Всезнаещия мозък ние се отправихме да търсим разумни същества към покрайнините на галактиката, записана в регистъра на съвета под номер 294.

За обект на проучване избрахме третата планета на жълтото джудже, в състава на атмосферата на която има 21% кислород.

Пренесохме се на тази планета чрез метода на пренасищане на пространството.

Повърхността на планетата представлява гладък пясъчен релеф. Водни басейни няма. Това обстоятелство, а също така високата температура и повишената сила на тежест ни принудиха да

превеждаме изследвания, без да излизаме от защитните съдове с компенсиращата хранителна течност.

Биологичният комплекс на планетата е крайно беден и е представен от същества, придвижващи се на два крайника.

Тези същества явно притежават известни начални математически познания в пределите на нулевия цикъл на обучение, приет на нашата планета за предучилищна възраст.

Наблюдавахме обредните им игри и танци, но не можахме да си съставим пълна представа за култовите им обреди, защото всичките ни опити да установим контакт с тях посредством обичайния език на миризмите неизменно завършваше с неуспех.

Туземците излъчват миризми в много ограничен спектър и извършеният лингвистичен анализ не можа да открие в тях някакво смислово значение.

Има основания да предполагаме, че в заключителната фаза на пребиваването ни те всячески се опитваха да усилят излъчването на миризми, като за тази цел бяха събрали в нагрятото помещение няколкостотин особи и ги караха да извършват там тежка физическа работа. Може би тези миризми им помагат да общуват помежду си по време на колективни трудови процеси, което впрочем е свършено недостатъчно, за да можем да ги причислим към разумните същества, притежаващи мирисореч.

Като вземаме пред вид изложеното, смятаме, че по нататъшните опити за установяване на контакти с населението на тази планета са безцелни.

Началник на 136-а експедиция“

Рапортът е записан върху пореста пластмаса по системата на седемте основни миризми и е годен за продължително съхраняване в архива.

КРАЙ

© 1967 Иля Варшавски
© 1980 Цвета Пеева, превод от руски

Иля Варшавский
Контактов не будет, 1967

Сканиране: Xesiona, 2008
Разпознаване и редакция: Mandor, 2009

Издание:

Иля Варшавски. Тревожни симптоми няма
Книгоиздателство „Георги Бакалов“, Варна, 1980

Съставител: Димитър Пеев

Преводач: Цвета Пеева

Редактор: Гергана Калчева

Оформление: Богдан Мавродинов и Жеко Алексиев

Илюстрация на корицата: Текла Алексиева

Художествен редактор: Иван Кенаров

Технически редактор: Пламен Антонов

Коректор: Жулиета Койчева

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/12522>]